

Martin Parr

Assorted
Cocktail

De Britse fotograaf Martin Parr houdt ons met zijn scherpzinnige blik een spiegel voor. Overconsumptie en massatoerisme zijn vaste thema's die door de fotograaf vlijmscherp worden gesignaleerd. Gemeentemuseum Helmond toont deze zomer een overzicht van het werk van de fotograaf.

De expositie Assorted cocktail begint met de serie The Last Resort. Het eerste kleurenwerk van de fotograaf. Toen de serie in 1983 verscheen, was Parr één van de eerste professionele fotografen die in kleur fotografeerde. Gewapend met een groothoek en een flits fotografeerde hij de Fish & Chips badplaats New Brighton. Ooit ontworpen met het prijzenswaardige idee om een ontsnapping aan de drukke stad te bieden. Na de Tweede Wereldoorlog nam de populariteit van de badplaats af. Wat rest is ongetwijfeld niet wat de scheppers van deze badplaats voor ogen hadden. Parr legde feilloos de angel bloot. Pijnlijk, confronterend maar ook met een glimlach. Het werk betekende de internationale doorbraak van de fotograaf.

Rare jongens....

Ruim 25 jaar later heeft Parr zich ontwikkeld tot antropoloog. Hij neemt oude gebruiken onder de loep en weet feilloos nieuwe trends te spotten. Hij leert ons de wereld met een frisse blik aanschouwen. Niet alleen de Britten moeten er aan geloven, ook Duitsland, de Belgische kust en Mexico ontkomen niet aan zijn scherpe blik. In Bored Couples richt de fotograaf zijn lens op verveelde stelletjes die elkaar ogenschijnlijk niets meer te vertellen hebben. Als knipoog vinden we tussen de foto's ook een zelfportret van de fotograaf en zijn vrouw. In Small World toont hij bizarre snapshots van het internationale toerisme. De absurde toon van de foto's brengt in eerste instantie een glimlach op het gezicht van de kijker. Tot die kijker zich realiseert dat de foto eigenlijk over hem zelf gaat. Dat de fotograaf middels de foto een boodschap wil overbrengen. Een boodschap die zich richt op de massacultuur en overconsumptie. Volgens Frank Hoenjet, curator van de expositie in Gemeentemuseum Helmond is zijn kritische blik op de maatschappij terug te voeren op de methodisten gemeenschap die Parr enkele jaren volgde met zijn →

© Martin Parr/Magnum Photo's, Holland, Helmond Carnaval, 2012

MARTIN PARR

Leeftijd: 60 SINDS 1994 LID VAN
MAGNUM PHOTOS

Martijn van de Griendt volgde de fotograaf
vier dagen tijdens zijn carnavalstocht.
Bekijk zijn filmpjes op Youtube.

camera. “De methodisten hebben een hoog sociaal ethos. Zij streven onder meer naar een volmaakte samenleving. Hoewel Parr volgens zijn predikant meer geïnteresseerd was in de esthetiek dan in de geloofsovertuiging van de gemeente lijkt het alsof hij nog steeds op zoek is naar die hechte en perfecte gemeenschap. Hij ziet de buurtwinkels op het platteland waar iedereen een praatje met elkaar maakt, plaats maken voor onpersoonlijke supermarkten.” In de serie Common Sense toont Parr ons dat de *plastic fantastic* rage ook heeft toegeslagen in onze

“Ik probeer mijn schuldgevoel af te kopen door het te fotograferen”

voedselketen. Voedsel komt steeds verder van de oorsprong te staan. Soms is er bijna geen verschil tussen goedkoop speelgoed en goedkoop voedsel. Suikers, vetten en kleurstoffen uit de fabrieken winnen het van ambachtelijk voedsel dat met liefde is bereid. Gewapend met een macro-lens en ringflitser brengt Parr in deze serie in beeld dat je bent wat je eet. Het zijn de meest sarcastische foto's uit het oeuvre van de Britse fotograaf. In de expositie zijn 210 foto's uit de serie in een grote collage tentoongesteld. Het geheel vormt een kleurrijke wand waarin je steeds iets nieuws ontdekt.

Schuldgevoel afkopen

Na het bombastisch geweld van Common Sense kan de bezoeker even uitrusten tijdens de documentaire 'The Magic Moment' van Hank Onrust. De documentaire werd in 2003 uitgezonden door de VPRO en is ook te vinden op Youtube. Volgens Parr is het de beste documentaire die ooit over hem gemaakt is. In de documentaire benadrukt de fotograaf zijn bezorgdheid over de ongebreidelde welvaart en het materialisme: “Ik houd van de wereld en ben bezorgd. De groeiende rijkdom van het Westen, één van mijn hoofdthema's, zal ons uiteindelijk de das om doen. We zouden ons druk moeten maken om de hebzucht van jou, mij en de kijkers van dit programma. Ik probeer mijn schuldgevoel af te kopen door het te fotograferen.” In het boek Parr to Parr dat bestaat uit

een uitvoerig interview van Quentin Bajac met de fotograaf zegt Parr: “Iets waar je tegenaan loopt in de humanistische fotojournalistiek is dat mensen de neiging hebben om te denken dat het iemand anders probleem is. Wanneer je ze een tijdschrift laat zien, staan de foto's ver weg van wat zij zelf ervaren. Mensen kijken gewoon naar het probleem van iemand anders aan de andere kant van de wereld. Wij zijn het probleem, het rijke Westen. Jij en ik zijn het probleem. Het is een deel van mijn taak om de rijke Westerse samenleving een spiegel voor te houden. Daarom heb ik de afgelopen jaren zoveel tijd besteed aan het fotograferen hiervan.”

Carnaval in Helmond

Het meest bijzondere van de expositie is voor het laatst bewaard. De Britse fotograaf kwam in februari speciaal naar Nederland om het carnaval in Helmond te fotograferen. Dit leverde 31 foto's en een digitale fotopresentatie van 100 beelden op. Carnaval in Helmond wordt vooral beleefd in zaaltjes verspreid door de hele stad. Zestien verschillende carnavalsverenigingen komen hier samen en dat begint al met een gemeenschappelijk ontbijt. Parr genoot: “Het Carnaval in Helmond was heel bijzonder. Het was een van de meest fascinerende gebeurtenissen die ik ooit heb meegemaakt”, lezen we in het informatieblad bij de expositie. De fotograaf had maar één probleem: dat hij niet overal tegelijk kon zijn. Van 's morgens 9:00 tot 's avonds 00:00 dwaalt hij door de stad en bezoekt hij de verschillende verenigingen. Natuurlijk valt zijn blik ook op de Nederlandse snackmuur. Volgens Frank Hoenjet, die hem een aantal ochtenden volgde, keerde hij steeds opnieuw terug naar de snackbar om daar hét ultieme moment vast te leggen. Wanneer de carnavalsvereniging in polonaise door de supermarkt host, rent de fotograaf van pad naar pad om dit zo goed mogelijk vast te leggen. Bijzondere beelden maakte de fotograaf tijdens de carnavalsmis. Een uniek fenomeen waarbij de dansmariekies en carnavalsprinsen in vol ornaat aanschuiven in de kerkenbanken. Ook bijzonder is de manier waarop Parr het geheel met respect heeft weergegeven. We zien geen dronken en lallende mensen, maar keurige mannen in pak met houding van de vroegere notabelen waarbij alleen de ketting en de carnavalssteek verwijst

© Martin Parr/Magnum Photos, Holland, Ooh LaLa. 1997

naar het carnaval. Door de hele serie heen zien we steeds weer de veren die de hoeden van de prinsen tooien als symbool voor het carnaval. Juist door die subtiele benadering benadrukt de fotograaf het bizarre van de situatie. Frank Hoenjet: "Zonder hoedje zijn deze mannen amper herkenbaar. Ze zouden zo maar naast je kunnen staan in de rij bij het Kruidvat." De enige carnavalsprinses, Marina, mocht op speciale aandacht van de fotograaf rekenen. Hij ging mee om haar thuis op te halen en op huisbezoek bij een alleenstaande man. Op de foto zien we haar thuis onder een groot bord met haar foto erop, gewikkeld in plastic voor de regen. Op haar vraag of ze het plastic voor hem zal verwijderen, schudt hij haastig van nee. Het levert een 'echte Martin Parr foto' op. Van prinses Marina ontvangt Parr een medaille van de carnavalsvereniging. Een teken dat je bij de club hoort. Trots showt hij zijn medaille. Tevreden dat deze zoektocht naar de perfecte leefgemeenschap resultaat heeft opgeleverd. ■

EXPOSITIE

Assorted Cocktail Tot en met 16 september
Gemeentemuseum Helmond Boscotondohal, E.J.
 van Thielpark 7, Helmond
Dinsdag tot en met vrijdag: 10.00 tot 17.00 uur
Zaterdag en zondag 13.00 tot 17.00 uur